

МІЖНАРОДНА ІНСТИТУЦІЙНА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

INTERNATIONAL INSTITUTIONAL SYSTEM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE PROTECTION OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS

Дячук Н.Д.,
викладач кафедри господарського права
юридичного факультету

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Статтю присвячено проблематиці міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат. Визначено окремі елементи міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У процесі розвитку України як демократичної і правової держави, євроінтеграції України, захисту довкілля, забезпечення сталого лісокористування та водокористування, збереження екосистеми Українських Карпат, важливого значення набуває дослідження проблематики міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат відіграє важливу роль у забезпеченні захисту Українських Карпат, зокрема: для збереження флори та фауни, гірських екосистем, сталого лісокористування та водокористування, охорони довкілля.

Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це система уповноважених суб'єктів, що діють на основі міжнародного права України, і які здійснюють адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

Важливими є всі елементи міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат, і в їх взаємодії з елементами національної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат здійснюється ефективне адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат.

З метою вдосконалення забезпечення сталого господарювання в лісах Українських Карпат вважаємо за доцільне створити офіційний електронний інформаційний ресурс (Веб-портал) з вільним доступом в Інтернеті щодо поточного стану лісів в Українських Карпатах.

Ключові слова: Українські Карпати, захист Українських Карпат, інституційна система, адміністративно-правове регулювання, інституційна система адміністративно-правового регулювання, адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат, міжнародна інституційна система.

The article is devoted to the problems of the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians. Some elements of the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians are determined.

In the processes of the development of Ukraine as a democratic and legal state, European integration of Ukraine, international cooperation, environmental protection, protection of forest and water resources of Ukraine, sustainable forest and water use, preservation of the ecosystem of the Ukrainian Carpathians, it is important to study the problematic of the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians.

The international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians plays an important role in ensuring the protection of the Ukrainian Carpathians, in particular: for the preservation of flora and fauna, mountain ecosystems, sustainable forestry and water use, environmental protection.

The international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians is a system of authorized entities operating on the basis of international law of Ukraine, which provide administrative and legal support for the protection of the Ukrainian Carpathians.

All elements of the international institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians are important, and in their interaction with the elements of the national institutional system of administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians effective administrative and legal regulation of protection of the Ukrainian Carpathians.

In order to improve sustainable management in the forests of the Ukrainian Carpathians, we consider it appropriate to create an official electronic information resource (Web portal) with free access to the information about the current situation of forests in the Ukrainian Carpathians.

Key words: Ukrainian Carpathians, protection of the Ukrainian Carpathians, institutional system, administrative and legal regulation, institutional system of administrative and legal regulation, administrative and legal regulation of the protection of the Ukrainian Carpathians, international institutional system.

Постановка проблеми. У процесі розвитку України як демократичної і правової держави, євроінтеграції України, захисту довкілля, забезпечення сталого лісокористування та водокористування, збереження екосистеми Українських Карпат, важливого значення набуває дослідження проблематики міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Дослідження міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат має важливе практичне значення для подальшого розвитку законодавства України про захист Українських Карпат, про забезпечення сталого господарювання в лісах України, про водні ресурси, про тваринний та рослинний світ, а також для покращення практичної діяльності уповноважених суб'єктів у відповідній сфері. Внаслідок цього дослідження проблематики міжнародної інститу-

ційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є важливим для розвитку сучасної науки адміністративного права.

Метою статті є охарактеризувати проблематику міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Завданнями даної статті є: сформулювати авторське визначення поняття «міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат» визначити окремі елементи міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Стан дослідження. Проблематика міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження багатьох сучас-

них науковців, зокрема: Л.Брославського, Т.Коломоєць, Я.Лазура, О.Микитюка та Н.Хлуденєвої.

Виклад основного матеріалу. Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є невід'ємною складовою частиною єдиної цілісної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це система уповноважених суб'єктів, що діють на основі міжнародного права України, і які здійснюють адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

До міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат належать наступні уповноважені суб'єкти:

1. ООН. У рамках ООН важливе значення приділяється боротьбі з екологічними проблемами людства. У рамках ООН функціонують структурні підрозділи, в тому числі і конвенційні органи, що здійснюють діяльність щодо забезпечення захисту довкілля. Важливу роль з-поміж них має Програма ООН з навколишнього середовища (далі – ЮНЕП) створена у 1972 році після Стокгольмської конференції ООН з навколишнього середовища. ЮНЕП є основним органом ООН у сфері охорони навколишнього середовища, який покликаний забезпечувати керівництво і сприяти співробітництву в інтересах навколишнього середовища шляхом стимулювання діяльності, інформування та надання допомоги з метою покращення якості життя. ЮНЕП визначає політику та координує діяльність з питань навколишнього середовища та відповідає за природоохоронний компонент сталого розвитку.

Мандат ЮНЕП визначається Резолюцією № 2297 Генеральної Асамблеї ООН від 15.12.1972 р., рішеннями конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку 1992 р., Резолюцією № A/RES/S-19/2 [1], Генеральної Асамблеї ООН від 19.09.1997 р., Найробіською декларацією про роль і мандат ЮНЕП 1997 р. [2], а також Мальмівською декларацією [3] 2000 р.

Сталий розвиток, власне його екологічний компонент, є єдиною об'єднуючою метою всіх видів діяльності ЮНЕП. Головними сферами діяльності ЮНЕП є екологічна інформація, оцінка та раннє попередження; координація конвенцій і розвиток політичних інструментів; питна вода; виробництво та передача технологій; підтримка Африканського континенту.

Діяльність ЮНЕП охоплює широке коло питань і проблем, пов'язаних з навколишнім середовищем та сталим розвитком. У даний час робочі програми ЮНЕП зосереджені на наступних основних напрямках: інформація, оцінка та вивчення стану навколишнього середовища, включаючи потенціал реагування на надзвичайні ситуації, а також посилення функцій завчасного оповіщення і оцінки; покращення координації діяльності конвенцій з питань охорони навколишнього природного середовища та розробка документів з екологічної політики; прісноводні ресурси; передача технологій та промисловість.

ЮНЕП є координатором діяльності у сфері токсичних хімічних речовин, небезпечних відходів, опустелювання і посухи, а також біорізноманіття та спільним координатором діяльності в таких сферах як: атмосфера, океани і моря і забезпечення інформації для прийняття рішень [4].

Під егідою ЮНЕП також перебувають секретаріати декількох природоохоронних конвенцій, вони є постійно діючими структурними одиницями ЮНЕП, зокрема: секретаріат та фонд Монреальського протоколу [5], секретаріати Рамкової Конвенції зі зміни клімату, Базельської конвенції про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням [6], Стокгольмської конвенції про стійкі органічні забруднювачі [7], Конвенції про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або

опустелювання, особливо в Африці [8], Конвенції про охорону озонового шару [9], Конвенції про охорону біологічного різноманіття [10], Конвенції про міжнародну торгівлю дикими видами флори та фауни, яким загрожує зникнення [11]. Чимало з цих конвенцій були розроблені за ініціативи та під егідою ЮНЕП (усього, за підтримки Організації, було розроблено понад сорок конвенцій). Роль програми з екологічних конвенцій полягає не лише у підтримці секретаріатів цих конвенцій – йдеться про співпрацю та координацію їх діяльності. Це досягається через п'ять напрямів діяльності цієї програми: визначення спільних елементів; сприяння співпраці на національному та міжнародному рівнях щодо екологічних конвенцій; внесок у робочі програми конвенцій; посилення регіональних морських конвенцій та планів дій; підтримка національних дій із реалізації конвенцій.

ЮНЕП є головним глобальним центром екологічної інформації. Інформаційна функція ЮНЕП нині є однією з найважливіших. Найбільшим проектом у цьому відношенні є Глобальна екологічна перспектива (англ. GEO – Global Environmental Outlook), яка діє з 1995 р. Це всеохоплююча, інтегрована оцінка стану навколишнього середовища у світі. У Третій Доповіді ЮНЕП GEO-3 2002 року здійснено ретроспективну оцінку від 1972 р. до 2002 р. і прогнозовано тенденції розвитку екологічної ситуації у світі на наступні 30 років. Важливим елементом цієї оцінки є аналіз зв'язку між політикою та станом довкілля, оцінка ефективності заходів, що були вжиті за останні 30 років, та ефективність сучасних політичних методів у майбутньому. У доповіді висвітлена еволюція розробки природоохоронних стратегій, реалізованих (правда, далеко не повністю) людством для забезпечення екологічної безпеки і сталості [12]. Також вже опубліковані наступні Доповіді ЮНЕП GEO-4 [13] та GEO-5 [14].

2. Рада Європи. Рада Європи – це регіональна міжнародна організація, створена з метою досягнення більшої інтеграції між її членами задля збереження і втілення в життя загальних ідеалів і принципів, а також сприяння економічному і соціальному прогресу. Після вступу країни до Ради Європи Організація здійснює моніторинг виконання взятих нею обов'язків, визначає існуючі проблеми і пропонує шляхи їх розв'язання [15, с. 8].

У рамках Ради Європи прийнято цілий ряд міжнародних договорів з питань довкілля, зокрема: Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року, яка ратифікована відповідним Законом України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» [16] від 17 липня 1997 року; Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі [17] 1979 року, чинність якої поширена в Україні згідно відповідного Закону України [18] від 29 жовтня 1996 року, та інші документи.

3. ОБСЄ. ОБСЄ приділяє значну увагу питанням забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля, забезпечення права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Зокрема, на виконання положень Орхуської Конвенції, прийнятої ЄЕК ООН, створено мережу Орхуських інформаційно-просвітницьких центрів під егідою Управління Координатора діяльності ОБСЄ у галузі економіки і навколишнього середовища.

На сьогодні ОБСЄ підтримує мережу близько 50 Орхуських Центрів у 13 країнах, серед них: Албанія, Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Боснія і Герцеговина, Грузія, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Чорногорія, Сербія, Таджикистан і Туркменістан. Важливою є роль Орхуських центрів у просуванні принципів Орхуської конвенції, а також є нагальна необхідність розширення мережі та співробітництва між Орхуськими центрами. Зокрема, такий центр створено і в Україні. Він періодично

звітує про свою діяльність. Так, оприлюднено відповідний Звіт про роботу Інформаційно-просвітницького Орхуського центру за 2013 рік [19].

У 2013 році було затверджено нове Положення про Інформаційно-просвітницький Орхуський центр, в якому висвітлені основні завдання та функції, права та відповідальність, управління та структура.

Згідно з положеннями чинного законодавства України громадськість має право отримувати екологічну інформацію від державних органів влади, органів місцевого самоврядування та спеціально уповноважених державних органів з охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів. Гарантії дотримання цього права закріплені, насамперед, у нормах Конституції України та Конвенції про доступ до інформації, участі громадськості у процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція). Водночас в Україні непоодинокими є випадки порушення цього права органами державної влади, місцевого самоврядування, державними установами.

У своїй діяльності Інформаційно-просвітницький Орхуський центр керується чинним законодавством України, нормативними та розпорядчими документами Мінприроди України та Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (далі – Академії), Статутом Академії та Положенням про центр.

23 квітня 2013 року у рамках Міжнародного екологічного форуму «Довкілля для України» за сприяння Проекту технічної допомоги ЄС «Додаткова підтримка Міністерства екології та природних ресурсів України з реалізації програми секторальної бюджетної підтримки» відбувся круглий стіл «Впровадження Орхуської конвенції в Україні. Сучасний стан та перспективи», учасниками якого біля 60 представників громадських організацій екологічного спрямування з 14 областей України.

3-5 липня 2013 року у м. Відні під егідою ОБСЄ пройшли щорічні збори: «Орхуські центри: Десятиріччя партнерства у реалізації Орхуської конвенції». У заході, організованому Управлінням Координатора діяльності ОБСЄ у галузі економіки і навколишнього середовища, взяли участь національні координатори Орхуської конвенції, представники національних урядів, керівники Орхуських центрів, члени неурядових організацій з 15 країн, співробітники польових місій ОБСЄ, Секретаріат Орхуської Конвенції, міжнародні організації та експерти. Від України участь у роботі щорічних зборів Орхуських центрів взяли директор Інформаційно-просвітницького Орхуського центру Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Галина Серова і представник Координатора проектів ОБСЄ в Україні Ірина Ярема.

Координатор діяльності ОБСЄ в галузі економіки і навколишнього середовища д-р Юрдакул Ігітгуден у своєму виступі сказав: "Орхуська конвенція, на своєму 15-му році життя, як і раніше залишається унікальним документом серед багатосторонніх міжнародних природоохоронних угод ступенем сприяння екологічним правам громадян. Її основні принципи – право на інформацію, право на участь, а також право на правосуддя – дають можливість громадянам відігравати більш активну роль у просуванні сталих форм розвитку. З врахуванням цих цілей, Орхуські центри відкривають канали зв'язку між громадянами і урядами, а також встановлення і зміцнення довіри між ними» [19].

Отже, Інформаційно-просвітницький Орхуський центр має важливе значення для забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля у рамках міжнародної інституційної системи адміністративно-правового механізму забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля в Україні.

4. Європейський суд з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини його, в тому числі щодо питань захисту довкілля та інформації про його стан, відповідно

до ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» [20] від 23 лютого 2006 року є джерелом права в Україні, що є важливою новелою у процесі формування уніфікованої практики правозастосування в Україні.

Не передбачено обов'язкової процедури попереднього повідомлення держави, проти якої подається скарга до Європейського суду з прав людини. За певних обставин, навіть, можливість порушення прав і свобод людини є достатньою для порушення справи. Так, розглядаючи справу «Ірландія проти Сполученого Королівства» (1972 р.) Суд зазначив, що у заяві однієї держави проти іншої про це може ставитись питання лише тому, що існує закон, який запроваджує або санкціонує заходи, несумісні з гарантованими правами та свободами [21, с. 48].

У контексті розгляду правозахисної діяльності Європейського суду з прав людини важливе значення має принцип *stare decisis* (вирішити так, як було вирішено раніше), який повністю сформувався в Англії у XIX ст., є основою прецедентного права. Отже, *stare decisis* – це правило, породжене англійським загальним правом (*common law*), яке засновується на дотриманні прецедентів. Прецедентом є судове рішення, яке стає авторитетним прикладом для вирішення схожих справ.

Застосовуючи принцип *stare decisis*, суд певне судове рішення базує на правовій нормі, встановленій прецедентом вирішення схожої справи. У цьому питанні практика Європейського суду з прав людини багато в чому засновується на системі "*common law*" [22, с. 140].

Отже, Європейський суд з прав людини має важливе значення для забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля.

5. Змішані міжурядові комісії – вони створюють ся на основі відповідних двосторонніх міжнародних угод України. Зокрема, така комісія створена відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища [23] від 24 січня 1994 року. З метою реалізації цієї Угоди Договірні Сторони створюють Спільну Комісію по співробітництву в галузі охорони навколишнього середовища (надалі – Комісія). Співголовами Комісії будуть: від Української Сторони – Міністр охорони навколишнього природного середовища України, від Польської Сторони – Міністр охорони навколишнього середовища, природних ресурсів і лісового господарства Республіки Польща.

Комісія буде діяти на основі Положення, вона буде затверджувати плани співробітництва, в яких будуть конкретизовані напрямки її роботи, а також визначати організації і установи, які будуть брати участь в його здійсненні. Умови фінансування заходів по здійсненню співробітництва відповідно до цієї Угоди, будуть визначатися Комісією.

Договірні Сторони будуть заохочувати співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища між місцевими органами адміністрації і самоврядування, установами і підприємствами, а також громадськими організаціями. Кожна з Договірних Сторін відповідає за інформування своєї місцевої влади, громадян та їх громадських організацій з питань охорони навколишнього середовища, що виникають в зв'язку з реалізацією цієї Угоди або припиненням її дії.

Отже, Спільна Комісія по співробітництву в галузі охорони навколишнього середовища, створена відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища від 24 січня 1994 року має важливе значення для забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля у рамках міжнародної інституційної системи адміністративно-правового механізму забезпечення права громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля в Україні.

6. Міністерська конференція по захисту лісів в Європі (далі – Процес Ліси Європи) з питань сталого господарювання в лісах. В її рамках ухвалено, зокрема: Резолюцію Н1 «Загальні принципи сталого господарювання в лісах Європи» [24] 1993 року та Резолюцію Н2 «Загальні принципи збереження різноманіття європейських лісів» [25] 1993 року. Резолюцію V5 «Зміна клімату та стале лісове господарювання в Європі» [26] 2003 року, Резолюцію W2 «Ліс та вода» [27] 2007 року.

Вагомим чинником для розвитку адміністративно-правових засад сталого господарювання в лісах стала конференція з питань захисту лісів Європи, що проходила в Гельсінкі 1993 року, на якій міжнародною спільнотою було прийнято чотири резолюції, дві з яких можна вважати стратегічним планом розвитку сталого управління лісами Європи: Н1 «Загальні принципи раціонального управління лісами» та Н2 «Загальні принципи збереження різноманіття європейських лісів», згідно з якими визначається такий засіб використання лісів, лісових земель та управління ними й такі темпи цього використання, що не завдають шкоди іншим екосистемам, зберігають біорозмаїття, продуктивність, життєдіяльність лісів та їхню здатність до відновлення, а також їхній потенціал щодо виконання ними тепер і в майбутньому екологічних, економічних і соціальних функцій на місцевому, національному та глобальному рівнях. В умовах сьогодення відбувається етап європеїзації охорони лісу, коли українські вчені працюють за Європейською програмою щодо збереження генетичних ресурсів лісових порід (EUFORGEN), яка є інструментом виконання резолюції S2 Страсбурзької конференції міністрів із захисту лісів у Європі [28, с. 7-8].

У Резолюції V5 «Зміна клімату та стале лісове господарювання в Європі» 2003 року, прийнятій у м. Відень, Австрія, зазначено, що визнаючи загрозу, що заподіюється лісам людськими кліматичними змінами, держави-учасниці та Європейське співтовариство підкреслюючи, що основна увага повинна приділятися зменшенню викидів парникових газів, з метою забезпечення сталого управління європейськими лісами та сталого розвитку, забезпечити їх переваги, одночасно підвищуючи їхній внесок у загальне зниження концентрації парникових газів в атмосфері, зобов'язуються сприяти зменшенню чистих викидів парникових газів, зокрема, від спалення вичогоного палива через:

а) сприяння ефективному і раціональному використанню деревини для заміни не відновлюваних ресурси та енергоємні технології виробництва,

б) сприяння значному збільшенню ефективної генерації та використання біоенергії від стійко керованих лісових ресурсів, а також відходів деревини,

Сторони зобов'язуються здійснювати підтримку досліджень та, у відповідних випадках, моніторинг діяльності, щоб краще зрозуміти можливий вплив кліматичних змін на ліси та на товари та послуги, а також на їх здатність зменшувати вплив стихійних лих, таких як надзвичайні погодні події, у тому числі повені та інші лиха. Підвищити політику та заходи та розвинути лісове господарство для кращої адаптації лісів до зміни клімату. Надалі сприяти поточній роботі в рамках ООН з розробки методи оцінки, вимірювання, моніторингу та повідомлення про зміни в запасах вуглецю у лісі екосистеми та лісові продукти, засновані на існуючих системах та у співпраці з відповідні організації

Важливим визнається обмін досвідом на загальноєвропейському рівні щодо національних та регіональних питань, пов'язаних з лісами, стратегії пом'якшення та адаптації до кліматичних змін з метою забезпечити прийняття рішень щодо лісозахисних заходів, а також їх реалізацію відповідно до сталого лісокористування.

7. Міжнародні неурядові організації. Міжнародні неурядові організації займають важливе місце у рамках

міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

У світі існує значна кількість міжнародних екологічних організацій які проводять різні наукові дослідження впливу діяльності людини на клімат, атмосферу, гідросферу, ґрунти, рослинність і тваринний світ, передбачення землетрусів і цунамів, роботи в галузі біологічних та генетичних наслідків забруднення навколишнього середовища. Реалізують ці проекти такі неурядові організації, як Міжнародна спілка охорони природи, природних ресурсів (WCU), заснована у 1948 році, Всесвітній фонд дикої природи (WWF), заснований у 1961 році, Римський клуб, заснований у 1968 році, Грінпіс (англ. – Greenpeace), заснований канадськими захисниками природи у 1971 році, Всесвітня комісія з навколишнього середовища, Міжнародна організація «Безпечна охорона здоров'я» (HCWH), Міжнародний суд екологічного арбітражу і примирення, Друзі Землі (FOEI), Глобальне водне партнерство та інші організації.

Важливе значення у контексті даного дослідження має Індекс екологічної ефективності. Індекс екологічної ефективності (EPI від англ. Environmental Performance Index) – це метод кількісної оцінки та порівняльного аналізу показників екологічної політики держав світу. EPI ранжує країни за результативністю в декількох категоріях, які об'єднуються в дві групи: життєздатність екосистеми і екологічне здоров'я [29]. Індекс публікується раз на два роки.

У 2014 році Україна в Індексі екологічної ефективності зайняла 95 місце зі 178 країн, з показником 49.01 бали [30], поряд з Зімбабве та Антигуа і Барбуда, що свідчить про незначний прогрес України у цій сфері. В 2016 році Україна піднялася на 44 місце за «індексом екологічної ефективності» [31]. Однак, у 2018 році Україна в Індексі екологічної ефективності опинилася аж на 109 місці зі 180 країн, посередині між Туреччиною та Гватемалою [32]. А у 2020 році Україна вже на 60 місці серед 180 країн світу, згідно з актуальним Індексом екологічної ефективності [33].

Міжрелігійний і громадянський природоохоронний Форум Східної Європи (мережеве об'єднання релігійних і громадських екологічних організацій 11 країн) – IRCEF – з головним офісом у м. Ужгороді, здійснює заходи щодо боротьби з можливим будівництвом вітроелектростанцій на Полонині Боржава.

8. Іноземні держави, на основі відповідних міжнародних договорів України.

Іноді у випадках екологічних катастроф чи інших надзвичайних ситуацій чи в інших окремих випадках, на основі відповідних двосторонніх угод таких держав з Україною або відповідних багатосторонніх міжнародних договорів, вони зобов'язані надати вільний доступ до інформації про стан довкілля, в тому числі і щодо забруднення транскордонних водойм, атмосферного повітря тощо. Зокрема, були випадки забруднення притоки річки Тиса в Закарпатській області, румунськими гірничодобувними підприємствами по видобутку золота, які використовують у процесі виробництва золота ціаніди, що є надзвичайно шкідливими для довкілля. І інформацію про таке забруднення надала Україні Угорщина, яка теж постраждала від такого забруднення транскордонної водойми.

Отже, всі елементи міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат є важливими, і в їх взаємодії з елементами національної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат здійснюється ефективне адміністративно-правове регулювання захисту Українських Карпат.

Висновки. На основі вищевикладеного, можна зробити наступні висновки. Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат відіграє важливу роль у забезпеченні захисту Українських Карпат, зокрема: для збереження

флори та фауни, гірських екосистем, сталого лісокористування та водокористування, охорони довкілля.

Міжнародна інституційна система адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат – це система уповноважених суб'єктів, що діють на основі міжнародного права України, і які здійснюють адміністративно-правове забезпечення захисту Українських Карпат.

З метою вдосконалення забезпечення сталого господарювання в лісах Українських Карпат вважаємо за доцільне створити офіційний електронний інформаційний ресурс

(Веб-портал) з вільним доступом в Інтернеті щодо поточного стану лісів в Українських Карпатах.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у даному напрямку, зокрема, щодо: порівняльно-правового аналізу захисту Карпат в Україні та в країнах ЄС; захисту флори Українських Карпат; правового регулювання забезпечення сталого водокористування в Українських Карпатах.

Отже, у даній статті охарактеризовано проблематику міжнародної інституційної системи адміністративно-правового регулювання захисту Українських Карпат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Резолюція № A/RES/S-19/2 Генеральної Ассамблеї ООН от 19.09.1997 года. URL: <http://www.un.org/russian/conferen/summit5/rs19-2.pdf> (дата звернення: 26.10.2020).
2. Найробийська Декларація о ролі и мандате Программы Организации Объединенных Наций по окружающей среде от 7 февраля 1997 года. URL: <http://www.unepcom.ru/unep/basedocs/narobi-decl.html> (дата звернення: 26.10.2020).
3. Мальмёнская Декларация от 31 мая 2000 года. URL: <http://www.unepcom.ru/unep/basedocs/malmo-decl.html> (дата звернення: 26.10.2020).
4. Роль ЮНЕП в выполнении Повестки дня на XXI век. URL: <http://www.unepcom.ru/unep/basedocs/agenda21unep.html> (дата звернення: 26.10.2020).
5. Монреальский протокол про речовини, що руйнують озоновий шар від 16 вересня 1987 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_215 (дата звернення: 26.10.2020).
6. Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням від 22 березня 1989 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_022 (дата звернення: 27.10.2020).
7. Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі від 22 травня 2001 року. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_a07 (дата звернення: 27.10.2020).
8. Конвенція про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці від 17 червня 1994 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_120 (дата звернення: 27.10.2020).
9. Віденська Конвенція про охорону озонового шару від 22 березня 1985 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_088 (дата звернення: 27.10.2020).
10. Конвенція про охорону біологічного різноманіття від 5 червня 1992 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_030 (дата звернення: 27.10.2020).
11. Конвенція про міжнародну торгівлю дикими видами флори та фауни, яким загрожує зникнення від 3 березня 1973 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_129 (дата звернення: 27.10.2020).
12. Теллер К. Глобальная экологическая перспектива (ГЕО-3) (Global Environmental Outlook 3): Третий доклад ЮНЕП. URL: <http://www.unepcom.ru/publications/geo3.html> (дата звернення: 27.10.2020).
13. Глобальная экологическая перспектива ГЕО-4 (Global Environment Outlook, GEO-4): Четвёртый доклад ЮНЕП от 25 октября 2007 г. URL: <http://www.unepcom.ru/publications/geo4.html> (дата звернення: 27.10.2020).
14. Глобальная экологическая перспектива ГЕО-5 (Global Environment Outlook, GEO-5): Пятый доклад ЮНЕП от 25 октября 2007 г. URL: <http://www.unepcom.ru/publications/geo5.html> (дата звернення: 27.10.2020).
15. Раханський А. Десять років в Парламентській асамблеї Ради Європи. К.: Фенікс, 2006. 272 с.
16. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 40. Ст. 263.
17. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі від 19 вересня 1979 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_032 (дата звернення: 28.10.2020).
18. Про приєднання України до Конвенції 1979 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі: Закон України від 29 жовтня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 50. Ст. 278.
19. Звіт про роботу Інформаційно-просвітницького Орхуського центру за 2013 рік. URL: http://www.menr.gov.ua/docs/public-orhus/2_zvit_Orhus_2013.pdf (дата звернення: 28.10.2020).
20. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260.
21. Андрианов К. До питання про юрисдикцію Європейського суду з прав людини. *Право України*. 2000. № 8. С. 46 – 51.
22. Мармазов В. Принцип stare decisis та динамічність практики Європейського Суду з прав людини. *Право України*. 2003. № 2. С. 140 – 142.
23. Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища від 24 січня 1994 року. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/616_073 (дата звернення: 28.10.2020).
24. Resolution No H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe: Second Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe from 16-17 June 1993, Helsinki, Finland. URL: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf (дата звернення: 28.10.2020).
25. Resolution No H2 General Guidelines for the Conservation of the Biodiversity of European Forests: Second Ministerial Conference on the Protection of Forests in Europe from 16-17 June 1993, Helsinki, Finland. URL: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH2.pdf (дата звернення: 28.10.2020).
26. Vienna Resolution Forest V5 "Climate Change and Sustainable Forest Management in Europe" 2003. URL: http://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_vienna_resolution_v5.pdf (дата звернення: 28.10.2020).
27. Warsaw Resolution W2 "Forest and Water 2007". URL: http://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_warsaw_resolution2.pdf (дата звернення: 29.10.2020).
28. Козачук О.А. Адміністративно-правові засади діяльності лісової охорони. Автореферат дис...кан.юрид.наук: 12.00.07. Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2017. 16 с.
29. Measuring Progress: A Practical Guide From the Developers of the Environmental Performance Index (EPI). URL: http://www.epi.yale.edu/sites/default/files/downloads/YCELP_Measuring_Progress_Manual.pdf (дата звернення: 29.10.2020).
30. Country Rankings on the 2014 EPI. URL: <http://www.epi.yale.edu/epi/country-rankings> (дата звернення: 29.10.2020).
31. Україна піднялася на 44 місце за "індексом екологічної ефективності". URL: <http://eco.com.ua/content/ukrayina-pidnyalasya-na-44-misce-za-indeksom-ekologichnoyi-efektyvnosti> (дата звернення: 29.10.2020).
32. Україна опинилася на 109 місці за індексом екологічної ефективності. URL: <https://ua-energy.org/uk/posts/ukrayina-opynylasya-na-109-mists-za-indeksom-ekologichnoyi-efektyvnosti> (дата звернення: 29.10.2020).
33. Україна за екологічною ефективністю – найгірша серед країн? URL: <https://www.dw.com/uk/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%8E-%D0%B5%D1%84%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E-%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%B3%D1%96%D1%80%D1%88%D0%B0-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%85-18062020/av-53853087> (дата звернення: 29.10.2020).